

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. D. T.**
zastoupený advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem
sídlem Náměstí 28. října 1898P9, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2019, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 31. 1. 2019, č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení

doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání dle ustanovení § 44a odst. 3, ve spojení s § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. b), a v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce na území.

2. Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí uvedla, že se ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně. Spisový materiál obsahuje pro závěry správního orgánu prvního stupně řádné podklady, neboť výkon nelegální práce žalobcem byl zjištěn orgánem k tomu příslušným, tj. inspektorátem práce.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobce navrhl soudu, aby rozhodnutí žalované zrušil a aby žalované uložil povinnost zaplatit mu náklady řízení.
4. Žalobce v žalobě namítá, že napadené rozhodnutí je zatíženo vadou nesprávného právního posouzení, nepřiměřenosti, a zároveň nebyly dodrženy základní zásady správního řízení.
5. Žalobce spatřuje nesprávné právní posouzení věci žalovanou a správním orgánem prvního stupně v tom, že správní orgány vycházely při svém rozhodování výhradně z protokolu o kontrole Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj ze dne 2. 10. 2018, č. j. X. Přitom tento protokol o kontrole není dle žalobce způsobilým důkazem o tom, že se žalobce dopustil výkonu nelegální práce. Žalobce namítl, že správní orgán nemůže skutkové okolnosti, na základě kterých dospěl k závěru, že u žalobce řízení je dána závažná překážka jeho pobytu na území v podobě jím realizovaného výkonu nelegální práce, dovodit pouze ze zmiňovaného protokolu, jelikož kontroly, na jejímž základě je vyhotoven protokol, se měla, zúčastní osoba P. V. D., která není žádným statutárním orgánem kontrolované osoby a z obsahu protokolu není zřejmé, že by tato osoba předložila plnou moc k zastupování ani zapsanou tlumočnicí. S ohledem na přítomnost této osoby se lze důvodně domnívat, že zástupkyně kontrolované osoby nehovoří česky. Nadto žalobce připomíná, že Policie České republiky, která je taktéž orgánem příslušným k posouzení nelegální práce, žádný výkon nelegální práce ze strany žalobce nezaznamenala, když provedla šetření v restauraci MANGO dne 23. 7. 2018. Závěry učiněné Policií ČR nelze dle žalobce bez náležitého odůvodnění odmítat pouze s poukazem na to, že neprokazují, v jakém právní vztahu byla činnost vykonávána.
6. Žalobce dále namítl nesprávný přístup k posuzování skutkového stavu, když žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že „[o] samostatnosti vykonávané práce nesvědčí ani vystavování faktur za její provedení, ani skutečnost, že účastník řízení odváděl platby pojistného jako osoba samostatně výdělečně činná.“ S ohledem na zásadu volného hodnocení důkazů, kterou je správní řízení ovládáno, nelze dle žalobce takto paušální závěry akceptovat jako souladné se zásadami správního řízení. Žalobce pak namítl, že řádnému procesu odporuje také to, že správní orgány zcela opomněly výslech samotného žalobce, když dlouhodobě aplikovaná praxe správních orgánů vždy vychází z výslechu účastníků řízení.
7. Závěrem žalobce poukázal na nepřiměřenost, která spočívá dle jeho názoru v tom, že důvod pro neudělení pobytového oprávnění spatřují správní orgány v neplnění účelu pobytu po dobu dvou měsíců v roce 2018 a jednoho dne v roce 2014. Z celkové doby pobytu žalobce v České republice, která je delší jak 11 let, tvoří předmětné období pouze zanedbatelný zlomek. Správní orgány zásadu přiměřenosti zcela ignorovaly, protože

dozajista i § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců předpokládá naplnění určité intenzity porušení právního předpisu.

III. Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí, odmítá námitky žalobce jako nedůvodné a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
9. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že výkon nelegální práce žalobcem byl zjištěn k tomu příslušným orgánem, tedy Státním úřadem inspekce práce, rozhodnutí nevychází pouze z protokolu o kontrole Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj ze dne 2. 10. 2018, č. j. X, ale i z další kontroly inspektorátu práce a pak také z výsledku žalobce ze dne 24. 10. 2018. Žalovaná dodala, že se s výpovědí žalobce řádně vypořádala, ovšem dalšími důkazy bylo prokázáno, že se žalobce dopustil výkonu nelegální práce. Své závěry žalovaná řádně odůvodnila.
10. Žalovaná dále uvedla, že správní orgán prvního stupně se podrobně zabýval posouzením přiměřenosti rozhodnutí a jeho dopadů do soukromého a rodinného života žalobce.
11. Z uvedených důvodů žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

12. Krajský soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
13. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání z důvodu, že žalobce neplní účel pobytu, protože činnost vykonávaná žalobcem není podnikání.
14. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví, že „[ž]ádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 vztahují obdobně.“
15. Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců „[d]obu platnosti víza a dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 38)“.
16. Podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců platí, že „[m]inisterstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.“
17. Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců „[d]louhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území“.
18. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce přicestoval na území České republiky v roce 2008 a nejprve zde pobýval na základě pracovního víza. Od roku 2009 pobývá na v České

republike na základě dlouhodobého pobytu za účelem podnikání – OSVČ, který byl žalobci opakovaně prodloužen. Žalobce podal dne 21. 12. 2016 žádost o další prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem podnikání. Žádosti nebylo vyhověno, z důvodu jiné závažné překážky pobytu cizince, která spočívala ve výkonu nelegální práce žalobcem.

19. Jádrem sporu je otázka, zda žalovaná dostatečně prokázala, že žalobce vykonával nelegální práci a zda tuto případnou závažnou překážku pobytu cizince vyhodnotila přiměřeně ke všem okolnostem.
20. Součástí spisového materiálu je sdělení Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj ze dne 20. 10. 2015, jehož přílohou je rozhodnutí inspektorátu práce ze dne 16. 9. 2015, č. j. X, sp. zn. X, dle kterého se T. N. K. dopustil spáchání přestupku dle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti tím, že umožnil žalobci výkon nelegální práce na pracovišti bistra HOI AN na adrese Masarykova 22, Brno. Vzhledem k tomu, že umožnění výkonu nelegální práce bylo žalobci prokázáno toliko v trvání jednoho dne, tak za účelem zjištění aktuálního stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, předvolal správní orgán prvního stupně v souladu s § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců žalobce k výsledku. Výslech proběhl dne 27. 4. 2017, a bylo z něho zjištěno, že žalobce v České republice žije od března roku 2008, jeho manželka a dvě děti žijí ve Vietnamu. Podniká od roku 2009, od roku 2014 prodává vietnamské potraviny na tržnici na adrese Olomoucká 61, Brno, kde má pronajatý nebytový prostor. Správní orgán dále provedl dne 15. 1. 2018 výslech svědka – bývalého ubytovatele žalobce, pana V. T. V. Mimo jiné svědek uvedl, že žalobce pracuje v bistro MANGO u hotelu Grand v Brně, odchází z domu pravidelně kolem osmé hodiny ranní a vrací se večer kolem desáté hodiny. Dle výpovědi svědka žalobce jinou práci nevykonává. Při místním šetření provedené Policií ČR dne 13. 7. 2018 (viz protokol ze dne 23. 7. 2018, č. j. X) bylo zjištěno, že bistro HOI AN již nefunguje, majitel nové provozovny policejní hlídce sdělil, že žalobce pracuje pro restauraci MANGO na Benešově ulici v Brně. Následně provedla Police ČR místní šetření ve vietnamské restauraci MANGO na adrese Benešova 22, Brno. Zde byl zastížen žalobce při úklidu restaurace. Majitelka restaurace, paní T. P. N., předložila smlouvu o spolupráci se žalobcem a uvedla, že žalobce své služby vyúčtovává fakturami. Hlídka proto neshledala, že by žalobce vykonával v restauraci závislou práci. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem předvolal správní orgán prvního stupně žalobce k dalšímu výsledku. Druhý výslech proběhl dne 24. 10. 2018. Žalobce uvedl, že se mu podnikání v oblasti prodeje potravin nedařilo, proto začal v roce 2016 nebo 2017 uklízet na tržnici, práce bylo i tak málo, tak začal uklízet i v restauraci MANGO a v restauraci Thang Long na adrese Heršpická 7, Brno. Písemnou smlouvu má žalobce uzavřenou pouze v restauraci MANGO, úklid obou restaurací žalobci zabere asi devět hodin denně. Žalobce také uvedl, že v restauracích uklízí od června 2018. Součástí správního spisu je dále protokol o kontrole Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj ze dne 2. 10. 2018, č. j. X, sp. zn. X (dále jen „protokol o kontrole“). Na základě provedené kontroly konstatoval inspektorát práce, že žalobce v období od 1. 6. 2018 do 31. 8. 2018 (celkem 319 hodin) vykonával závislou práci mimo pracovněprávní vztah a bez vydaného povolení k zaměstnání. Kontrolovaná osoba nepodala žádné námitky vůči protokolu o kontrole.
21. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srovnej např. rozsudky ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011-81, ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69, nebo ze dne 28. 5. 2014, č. j. 4 As 165/2013-50; všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

jsou dostupná na www.nssoud.cz) vyplývá, že nenaplnění účelu předchozího pobytu představuje tzv. jinou závažnou překážku pobytu dle ustanovení § 56 odst. 1 písm. j), věty druhé, zákona o pobytu cizinců, a je tudíž důvodem pro neprodloužení dlouhodobého pobytu dle ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) tohoto zákona, aplikovaného na základě odkazu v § 44a odst. 3 téhož zákona. Pokud se týká posouzení podmínky plnění účelu pobytu, platí, že konkrétní účel, pro který byl cizinci povolen pobyt, musí být reálně naplněn. Žalobci byl povinen povolen dlouhodobý pobyt jako osobě samostatně výdělečně činné. Podnikání, jak vyplývá z ustanovení § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), je výdělečnou činností vykonávanou samostatně živnostenským nebo jiným obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně a za účelem dosažení zisku. Podle § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání je živností soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.

22. Naopak závislou prací je práce dle § 2 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně. V rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, publikovaném pod č. 3027/2014 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud shrnul, že znaky závislé práce jsou: 1. soustavnost, 2. osobní výkon práce a 3. vztah nadřízenosti a podřízenosti mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem (kdy je práce vykonávána jménem zaměstnavatele a dle jeho pokynů).
23. Soud se ztotožnil se závěry správních orgánů, že žalobce se dopustil výkonu nelegální práce, tedy závislé práce mimo pracovněprávní vztah a bez vydaného povolení k zaměstnání. Tato skutečnost vyplývá nejen z protokolu o kontrole v restauraci MANGO, ale rovněž z výsledků žalobce či výsledku svědka, pana V. T. V..
24. Z protokolu o kontrole soud zjistil, že majitelka restaurace MANGO (jednatelka společnosti APTN s. r. o., která je provozovatelem restaurace) během kontroly uvedla, že žalobce si zapisuje docházku stejným způsobem jako jediný zaměstnanec kontrolované, pan L. V. L.; žalobce pracuje nepravidelně – záleží na tom, jak rozhodne majitelka restaurace; žalobce pracuje pro kontrolovanou od února roku 2018; v případě nemoci by za sebe žalobce nesháněl záskok, práci by si obstarala majitelka sama; krom uklízení pomáhá žalobce s přípravou zeleniny; za práci žalobce nese odpovědnost majitelka; pro práci využívá žalobci pomůcek, které vlastní kontrolovaná osoba. Žalobce pak sám uvedl, že má stanovené hodiny výkonu práce i předem určenou odměnu za vykonanou práci, která je dána hodinovou sazbou; pracuje v restauraci pravidelně a předem není s majitelkou dohodnutý na odměně za úklid navíc (např. po oslavách), záleží tedy čistě na majitelce restaurace, jak žalobce za tuto práci ohodnotí. Navíc ve výpovědi žalobci soud shledal řadu nesrovnalostí ohledně dob provozování jednotlivých podnikatelských činností žalobce.
25. Z výše uvedeného vyplývá, že žalobce vykonával závislou práci pro společnost APTN s. r. o. provozující restauraci MANGO na adrese Benešova 22, Brno. Práci vykonával soustavně (denně od pondělí do soboty v předem určených časech), práci vykonával osobně (v případě nemoci za sebe nesháněl náhradu) a podle pokynů jednatelky společnosti (majitelky restaurace).

26. Správním orgánům lze vytknout, že se samy podrobněji nezabývaly naplněním znaků závislé práce ze strany žalobce, avšak je pochopitelné, že správní orgán prvního stupně z důvodu hospodárnosti vyšel ze zjištění učiněných inspektorátem práce, když sám zaslal podnět k provedení kontroly u společnosti APTN s. r. o., jelikož důkazy provedené v průběhu správního řízení nasvědčovaly tomu, že žalobce vykonává nelegální práci pro tuto společnost. Nelze proto přisvědčit námitce žalobce, že by správní orgány vycházely výhradně z protokolu o kontrole.
27. Soud se neztotožnil s názorem žalobce, že by protokol o kontrole nebyl způsobitelným důkazem kvůli tomu, že z protokolu vyplývá, že zástupkyně kontrolované osoby zjevně neovládá češtinu. K tomu soud uvádí, že z protokolu nevyplývá, že by jednatelka kontrolované osoby prohlásila, že neovládá jazyk jednání, tak jak to pro ustanovení tlumočnicka předpokládá § 16 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a nelze tak usuzovat jen z přítomnosti jiné osoby. Z odpovědí zaznamenaných v protokolu nevystaly soudu pochybnosti o tom, že by zástupkyně kontrolované osoby otázkám nerozuměla.
28. K námitce žalobce, že správní orgány nevzaly v potaz závěr policejní hlídky o tom, že ta neshledala, že by žalobce provozoval v restauraci MANGO závislou činnost, soud dodává, že z protokolu o místním šetření vyplývá, že policejní hlídka vycházela pouze z předložené smlouvy o spolupráci a tvrzení, že žalobce své služby společnosti APTN s. r. o. fakturuje. Policejní hlídka neměla dostatek důkazů pro hodnocení činnosti žalobce, proto se lze ztotožnit s příslušným závěrem žalované.
29. Stejně tak námitka, že by správní orgány zcela opomněly výslech samotného žalobce, je nedůvodná, správní orgán prvního stupně shrnul podstatné skutečnosti, které tvrdil žalobce během výslechů (viz str. 2 a 3 prvostupňového rozhodnutí) a poté uvedl důvody, na základě kterých nepřisvědčil tvrzením žalobce (viz str. 4 a 5 prvostupňového rozhodnutí).
30. Soud má za to, že správní orgány dostatečně zjistily skutečný stav věci a správně jej právně posoudily.
31. Nedůvodná je i poslední námitka žalobce, týkající se nepřiměřenosti rozhodnutí spočívající v tom, že žalovaná neposoudila délku trvání neplnění účelu pobytu vzhledem k délce celkového pobytu žalobce v České republice. Za situace, že závažnou překážkou pro prodloužení doby pobytu cizince je neplnění účelu, je skutečně nutné zkoumat, zda nebyl plněn po většinu doby (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011-81). Ovšem dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2019, č. j. 10 Azs 98/2019-32, platí, že *„skutečnost, že cizinec naplňuje účel, pro který mu byl dlouhodobý pobyt udělen, nevylučuje, aby správní orgán shledal jinou závažnou překážku, kterou může být v obecné rovině i zjištěná činnost naplňující znaky nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 2 zákona o zaměstnanosti.“* Jde tedy o jiný důvod pro neprodloužení doby pobytu cizince. Primárním důvodem pro zamítnutí žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu spočíval v tom, že žalobce vykonával na území nelegální práci. Nadto bylo pouze podpůrně konstatováno, že žalobce neplnil účel pobytu.
32. Závěrem lze konstatovat, že žalovaná i správní orgán prvního stupně posoudily v rámci svých zákonných povinností dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Správní orgány uvedly, že žalobce nemá na území České republiky žádné rodinné příslušníky, neboť tito se zdržují v zemi původu, a ani nejsou známy jiné vazby, které by mohly být neprodloužením doby platnosti povolení k pobytu zpřetrhány.

V. Závěr a náklady řízení

33. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
34. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. června 2021

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu